

Til kommunestyrerepresentantene i Øvre Eiker

Eikern-saken

Forestående drikkevannsuttak fra Eikern har skapt splid mellom Øvre Eiker kommune (ØEK) og oss interessenter og brukere av vassdraget. Det er først og fremst størrelsen på drikkevannuttaket som ikke kan godtas, da alle beregninger viser at det bryter med det vi alle (inklusive ØEK) er opptatt av skal ivaretas.

Da Øvre Eiker kommunestyre 18. juni 2003 skal behandle selskapsavtalen mellom vannverkene ("EVIKS") hvor ØEK er part, tillater vi oss å komme med noen momenter i saken - da denne avtalen legger føringene for kommunens videre medvirkning.

Vi mener EVIKS-avtalen ikke kan godkjennes fordi:

1. Avtalen som skal sikre ØEK delaktighet i vannrettighetene i Eikern bygger på et normalt vannuttak på 900 l/s. Dette er vesentlig høyere enn vassdragets tåleevne.
2. ØEKs ønske om sikre konsesjonsrettighetene lokalt og derved mulig innflytelse er i seg sjøl positivt, men under forutsetning av et korrigert vannuttak.
3. Avtalen inneholder ingen bestemmelser som gjør at vannverkene må redusere det totale vannuttak i knapphetssituasjoner, den regulerer kun fordelingen av tillatt uttak av vann mellom vannverkene. Det vil derfor være konsesjonens tillatelser som kan ivareta miljøinteressene i form av en akseptabel uttaksmengde.
4. Øvre Eiker Energi A/S (ØEE) er en eierform som ikke nødvendigvis gjør at dette vil forbli et heleid kommunalt selskap i framtida. Det knytter seg store verdier til selskapet - ved en drikkevannsavtale / -rettighet vil denne verdien øke. Dette kan redusere en evt framtidig vilje til å realisere verdiene – eller det motsatte – det kan gjøre det fristende å framprovosere et salg. ØEE må derfor ha en mer direkte bindende eierform til ØEK.
5. Store deler av Øvre Eikers befolkning er brukere av vassdraget eller direkte knytta til det på annen måte. Da reguleringsmagasinet er lite viser beregningene (simuleringene) at et vannuttak på 900 l/s vil kunne få en eller flere av disse konsekvensene avhengig av hvilken måte kraftverket kjøres på:
  - Eikerns storørretstamme får bare en brøkdel av dens krav til vannstand i gyteperioden for å oppnå tilfredstillende reproduksjon.
  - Fuglereservatet får inntil en halv meter synk i hekkeperioden som er helt uakseptabelt, tørrlegging av våtmarka gir ubeskyttede reir.

- Fiskumvannet vil ved lavere vannstand få økt gjengroing, og da det er svært grunt, gjelder det betydelige arealer.
- Allmenhetens bruk av vassdraget blir vanskeliggjort, vannstand under kote 18,30 gir problemer for båtbruk og bryggeanlegg i Vestfossen, lavere vannstand på ettersommeren er meget uheldig for badestedene.
- Vestfosselva får merkbart mer lavvannføring, dvs vannføring under 5 m³/s hvor elva er lite farbar (båt og kano). Også minstevannføringa på 1,3 m³/s vil øke med flere dager. Slike perioder medfører problemer for laks og sjørret og fører til økt gjengroing og i nedre del av elva økte luktproblemer.

./ Eikernvassdraget Interessentlag har bekostet og fått utført en ny simulering av NIVA med bruk av samme modell som tidligere – men basert på et normalt vannuttak på 450 l/s. Simuleringen bekrefter tidligere påstander / antagelser om at vassdragets øvre tålegrense ligger maksimalt i dette området. Simuleringen følger som vedlegg – se kapittel 4 med simulering på 450 l/s.

Vestfold Interkommunale Vannverk (VIV) ønsker seg 600 l/s, men har uttalt at deres normale vannuttak vil ligge i størrelsesorden 450-500 l/s. Dette tilsvarer omlag vassdragets dokumenterte tålegrense. Det er lite trolig at to nye vannverk vil kunne dele dette uttaket bl.a pga kostnader. Vestfold trenger vann nå, mens Glitre (som forøvrig har andre alternativer) har antydnet et behov om tidligst ca 20 år.

Kommunen har inntatt en rolle som vannverksinteressent og frambrakt lite som ivaretar miljøside og derved allmenhetens interesser. Det er brukt mye ekspertise for å legitimere nåværende forslag til vannuttak og selskapsdannelse for å forsøke å sikre ØEEs konsesjon. Vannuttakets størrelse er tilnærmet doblet i forhold til de planer som Vestfold Interkommunale Vannverk framla og som tidligere ble imøtegått av ØEK.

For allmenheten og andre brukerintersser er det avgjørende viktig at vannuttaket ikke medfører miljøulemper i form av uakseptable vannstander i Eikern / Fiskumvannet og vannføring i Vestfosselva. Hvem som braker vannet blir underordnet vannuttakets størrelse.

ØEK har ikke vært interessert i samtaler om en alternativ plan for hvordan Øvre Eiker kan og bør innrette seg ved et reduert vannuttak. Vi ber om at dette tas opp til ny vurdering.

Vi vil avvente kommunestyrets behandling, men dersom det ikke forligger noe nytt, vil miljø- og brukerinteresser i vassdraget representert ved undertegnede lag / foreninger anbefale VIV å sende egen konsesjonssøknad, og vil kunne påregne vår samlede støtte til en omforent løsning med utgangspunkt i sitt antydede normale uttak og vassdragets tåleevne.

Undertegnede lag og foreninger – som samlet representerer godt over 1000 medlemmer - er opptatt av at politikerne ivaretar allmenhetens interesser knyttet til forhold utover rettigheter til vannuttak og økonomiske forhold – som dyreliv, fisk og fugl, båtliv, badeliv og friluftsliv. Forvaltningsansvaret overfor framtidige generasjoner bør veie tungt for våre folkevalgte når slike store beslutninger skal fattes.

Med hilsen

Eikern fiskevernforening
Morten Kristoffersen

Morten Kristoffersen

Eikern Turisttrafikk BA
Nils-Fredrik Braathen

Nils-Fredrik Braathen

Eikervassdraget Interessentlag
Per Aker

Per Aker

Fossesholm Herregård
Eldar Steen

Eldar Steen

Frognes Vel
Elisabeth Vigdal

Elisabeth Vigdal

Hokksund Padleklubb
Terje Holden

Terje Holden

Norsk Ornitologisk Forening –
Øvre Eiker lokallag
Anders Hals

Anders Hals

Sundhaugens Venner
Turid Flesseberg

Turid Flesseberg

Vestfosselya Gruvmeierlag
Hans W. Hornø

Hans W. Hornø

Eiker Båtforening
Helge Nedremo

Helge Nedremo

Stiftelsen til aktiv bevaring av
kulturminner og miljø på
Eidsfoss

Fred Nordseth
Fred Nordseth

Eidsfoss Småbåtutvalg
Viggo Johnsen (sign.)

Kopi: Hof Kommune
Gruppelederne i Hof kommunestyre
NVE Region Sør
Vestfold Interkommunale Vannverk
Pressen
Fylkesmannens Miljøvernavdeling

*Næringsmiddelindustri i Sør
Eiker*

St. Andersen

*GRØNDELUTVALGET I
VESTFOSSEN
St. Andersen*